Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2026/3915

1.9.2026

# PRIPOROČILO SVETA

## z dne 10. julija 2026

## o ekonomski, socialni, strukturni in proračunski politiki ter politiki zaposlovanja Bolgarije

(C/2026/3915)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/9799 ([1]) in zlasti člena 3(3) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) 2024/1263 določa cilje okvira ekonomskega upravljanja, s katerim se želi spodbujati zdrave in vzdržne javne finance, z reformami in naložbami pa trajnostno in vključujočo rast in odpornost, ter preprečiti čezmerne javnofinančne primanjkljaje. Uredba določa, da Svet in Komisija izvajata večstranski nadzor v okviru evropskega semestra v skladu s cilji in zahtevami iz Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Evropski semester vključuje zlasti oblikovanje specifičnih priporočil za države in nadzor nad njihovim izvajanjem.

(2) Komisija je 25. novembra 2025 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]) sprejela poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2026, v katerem Bolgarije ni opredelila kot ene od držav članic, za katero bi bilo treba opraviti poglobljeni pregled. Sprejela je tudi priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja, priporočilo za priporočilo Sveta o človeškem kapitalu v Evropski uniji ter predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2026, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic. Svet je priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja ([3]) sprejel 21. aprila 2026, skupno poročilo o zaposlovanju in priporočilo o človeškem kapitalu pa 9. marca 2026.

([1]) UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, str. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).
([3]) UL C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(3) Komisija je 29. januarja 2025 objavila kompas za konkurenčnost, tj. strateški okvir, katerega cilj je v naslednjih petih letih povečati svetovno konkurenčnost Unije. V njem so opredeljeni trije nujni elementi preobrazbe za trajnostno gospodarsko rast: inovacije, razogljičenje in konkurenčnost ter varnost. Kompas za konkurenčnost je od objave podlaga za delo v okviru evropskega semestra, s čimer zagotavlja, da so ekonomske politike držav članic skladne s strateškimi cilji EU, ter ustvarja enoten pristop k ekonomskemu upravljanju, ki spodbuja trajnostno rast, inovacije in odpornost po vsej Uniji.

(4) Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik se v letu 2026 nadalje razvija skupaj z zaključno fazo izvajanja Mehanizma za okrevanje in odpornost ([4]). Načrti za okrevanje in odpornost so bili skupaj s financiranjem kohezijske politike bistveni za uresničevanje prednostnih nalog politike v okviru evropskega semestra, saj so morali učinkovito obravnavati vse ali pomemben del izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za države, izdanih v nedavnih ciklih, programi, ki se financirajo iz evropske kohezijske politike, pa so morali upoštevati specifična priporočila za države. Ker se Mehanizem za okrevanje in odpornost bliža koncu svoje življenjske dobe, je še vedno bistveno, da se ohranijo in nadgradijo reforme in naložbe, ki se izvajajo z njegovo podporo, zlasti tiste, ki prispevajo k obravnavi izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za države.

(5) Komisija je 3. junija 2026 objavila poročilo o državi za Bolgarijo za leto 2026. V njem je ocenila napredek Bolgarije pri izvajanju specifičnih priporočil za državo za leto 2025 ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v Bolgariji. Na podlagi te analize so bili v poročilu o državi opredeljeni najbolj pereči izzivi, s katerimi se sooča Bolgarija. V njem je bil tudi ocenjen napredek Bolgarije pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, pa tudi pri doseganju krovnih ciljev Unije glede zaposlovanja, spretnosti ter zmanjševanja revščine in socialne izključenosti ter ciljev trajnostnega razvoja ZN.

(6) Svet je 20. junija 2025 na podlagi ocene in priporočila Komisije sprejel priporočilo, v katerem je potrdil nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt Bolgarije ([5]). Načrt zajema obdobje 2025–2028 in predstavlja fiskalno prilagoditev skozi štiri leta. Svet je priporočil naslednje najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov: 6,2 % v letu 2025, 4,9 % v letu 2026, 4,4 % v letu 2027 in 4,0 % v letu 2028, ki ustrezajo najvišjim kumulativnim stopnjam rasti, izračunanim glede na izhodiščno leto 2024, v višini 6,2 % v letu 2025, 11,4 % v letu 2026, 16,3 % v letu 2027 in 21 % v letu 2028.

(7) Vojna agresija Rusije proti Ukrajini in njene posledice pomenijo eksistencialni izziv za Evropsko unijo. Komisija je države članice pozvala, naj zaprosijo za usklajeno aktivacijo nacionalne odstopne klavzule v okviru Pakta za stabilnost in rast, da bi podprla prizadevanja EU za hitro in znatno povečanje obrambnih odhodkov ([6]), Evropski svet pa je ta predlog pozdravil 6. marca 2025. Na prošnjo Bolgarije je Svet 8. julija 2025 na priporočilo Komisije sprejel priporočilo o dovoljenju Bolgariji za odstopanje od priporočenih najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov ([7]). Obdobje, v katerem je aktivirana nacionalna odstopna klavzula (2025–2028), Bolgariji omogoča, da ponovno prednostno razvrsti javnofinančne odhodke ali poveča javnofinančne prihodke, tako da trajno višji obrambni odhodki srednjeročno ne bi ogrozili fiskalne vzdržnosti.

([4]) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) Priporočilo Sveta z dne 20. junija 2025 o potrditvi nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta Bolgarije (UL C, C/2025/3700, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3700/oj).

([6]) Sporočilo Komisije – Upoštevanje večjih obrambnih izdatkov v okviru Pakta za stabilnost in rast (Bruselj, C(2025) 2000 final z dne 19. marca 2025).

([7]) Priporočilo Sveta z dne 8. julija 2025 o dovoljenju Bolgariji za odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 (aktivacija nacionalne odstopne klavzule) (UL C, C/2025/3961, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3961/oj).

(8) Bolgarija je 30. aprila 2026 predložila letno poročilo o napredku 2026 ([8]) v zvezi z upoštevanjem priporočenih najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov ter v zvezi z izvajanjem reform in naložb v odziv na glavne izzive, opredeljene v specifičnih priporočilih za državo v okviru evropskega semestra. Vendar javnofinančni podatki za leto 2026 niso bili predloženi. Letno poročilo o napredku odraža tudi polletno poročanje Bolgarije o napredku pri izvajanju načrta za okrevanje in odpornost v skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta ([9]).

(9) Rast realnega BDP je v letu 2025 znašala 3,1 %, inflacija po HICP pa 3,5 %. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi realni BDP v letu 2026 zrasel za 2,5 %, v letu 2027 pa za 2,2 %, inflacija po HICP pa naj bi znašala 4,2 % v letu 2026 in 2,6 % v letu 2027.

(10) Na podlagi podatkov, ki jih je zagotovil Eurostat ([10]), se je primanjkljaj sektorja država v Bolgariji povečal z 3 % BDP v letu 2024 na 3,5 % BDP v letu 2025. Povečanje primanjkljaja v letu 2025 je predvsem posledica kombiniranega učinka zvišanja plač v javnem sektorju, zlasti na področju obrambe in varnosti, ter povečanja socialnih izdatkov, vključno s samodejnim usklajevanjem pokojnin ter povečanjem nacionalno financiranih javnih naložb, odhodkov od obresti in nepovratnih sredstev za naložbe v družbi Bulgarian Energy Holding. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, je v pomladanski napovedi Komisije 2026 v letu 2026 predviden primanjkljaj v višini 4,1 % BDP, v letu 2027 pa 4,3 % BDP. Povečanje v letih 2026 in 2027 odraža predvsem nadaljnje poviševanje plač v javnem sektorju in socialnih prejemkov brez obstoja izravnalnih ukrepov.

(11) Glede na ocene Komisije je bila fiskalna naravnanost ([11]), ki vključuje nacionalno financirane odhodke in odhodke, ki jih financira EU, v letu 2025 ekspanzivna in je znašala 2,3 % BDP. V letu 2026 naj bi bila prav tako ekspanzivna, in sicer v višini 1,0 % BDP, v letu 2027 pa restriktivna v višini 1,6 % BDP.

(12) Na podlagi podatkov, ki jih je zagotovil Eurostat ([12]), se je dolg sektorja država v Bolgariji povečal s 23,8 % BDP konec leta 2024 na 29,9 % BDP konec leta 2025. Povečanje deleža javnega dolga v letu 2025 je bilo predvsem posledica kapitalskih injekcij v družbo Bulgarian Energy Holding in bolgarsko razvojno banko. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, pomladanska napoved Komisije 2026 predvideva, da se bo delež javnega dolga v BDP do konca leta 2026 povečal na 32,3 %, do konca leta 2027 pa na 35,5 %.

(13) Po podatkih Eurostata ([13]) so skupni obrambni odhodki sektorja država v Bolgariji v letu 2025 znašali 1,9 % BDP. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi v letu 2026 ostali na isti ravni. To pomeni povečanje za 0,6 odstotne točke BDP v primerjavi z referenčnim letom 2024 ([14]).

([8]) Letna poročila o napredku za leto 2026 so na voljo na: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_sl.

([9]) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost UL L 57, 18.2.2021, str. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([10]) Eurostat, Kazalniki eura z dne 22. aprila 2026.

([11]) Fiskalna naravnanost je opredeljena kot merilo spremembe osnovnega proračunskega položaja sektorja država na letni ravni. Cilj te naravnanosti je oceniti gospodarsko spodbudo, ki izhaja iz fiskalnih politik, tako tistih, ki se financirajo na nacionalni ravni, kot tistih, ki se financirajo iz proračuna EU. Fiskalna naravnanost se meri kot razlika med (i) srednjeročno potencialno rastjo in (ii) spremembo primarnih odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, vključno z odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije.

([12]) Eurostat, Kazalniki eura z dne 22. aprila 2026.

([13]) Eurostat, javnofinančni odhodki po klasifikaciji funkcij države (COFOG).

([14]) Natova opredelitev odhodkov za obrambo se razlikuje od opredelitve COFOG. Poleg tega bi lahko prišlo do razlik zaradi časa evidentiranja izdatkov, zlasti kar zadeva vojaško opremo, saj Nato pri poročanju ne upošteva pravil nacionalnih računov za čas evidentiranja.

(14) Unija se še naprej sooča s tveganji motenj v oskrbi z energijo in povečane nestanovitnosti cen, ki jih še zaostrujejo geopolitične napetosti, ki vplivajo na svetovne trge nafte in plina. Izkušnje iz energetske krize v obdobju 2022–2023 so pokazale, da splošni ukrepi, ki niso ciljno usmerjeni, povzročajo velike fiskalne stroške ter so socialno in gospodarsko neučinkoviti. Bolgarija od izbruha vojne na Bližnjem vzhodu februarja 2026 sprejema ukrepe fiskalne politike, da bi ublažila učinek, ki ga imajo visoke cene energije na gospodinjstva in podjetja ([15]). Ti ukrepi zajemajo ciljno usmerjeno mesečno pomoč za skupine z nizkimi dohodki do junija 2026 ter ciljno usmerjene subvencije za prevoznike v potniškem prometu, ki opravljajo storitve za manjša naselja, za leto 2026. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi v letu 2026 fiskalni stroški teh ukrepov znašali 0,1 % BDP. Če bi ti ukrepi veljali do konca leta 2026, bi po ocenah Komisije njihovi fiskalni stroški v letu 2026 znašali 0,1 % BDP.

(15) Glede na izračune Komisije so očiščeni odhodki v Bolgariji v letu 2025 zrasli za 12,3 %. Rast očiščenih odhodkov v letu 2025 je nad priporočeno najvišjo stopnjo rasti, kar na letni ravni pomeni odstopanje v višini 2,1 % BDP. Ob upoštevanju prožnosti za višje obrambne odhodke, ki jo omogoča nacionalna odstopna klavzula, kumulativno odstopanje očiščenih odhodkov znaša 1,4 % BDP.

(16) Glede na izračune Komisije naj bi očiščeni odhodki v Bolgariji v letu 2026 zrasli za 5,5 %, v letih 2025 in 2026 pa kumulativno za 18,5 %. Rast očiščenih odhodkov naj bi bila v letu 2026 nad priporočeno najvišjo stopnjo rasti, kar na letni ravni pomeni odstopanje v višini 0,2 % BDP. Če se upoštevata leti 2025 in 2026 skupaj, naj bi bila tudi kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov nad priporočeno najvišjo stopnjo rasti, kar pomeni odstopanje v višini 2,2 % BDP v kumulativnem smislu. Ob upoštevanju prožnosti za višje obrambne odhodke, ki jo omogoča nacionalna odstopna klavzula, ter če se upoštevata leti 2025 in 2026 skupaj, predvideno kumulativno odstopanje očiščenih odhodkov znaša 1,6 % BDP.

(17) Komisija je 3. junija 2026 sprejela poročilo v skladu s členom 126(3) PDEU ([16]). V tem poročilu je bil ocenjen položaj Bolgarije z ozirom na merilo glede primanjkljaja. V letu 2025 je bil primanjkljaj ob upoštevanju povečanja odhodkov za obrambo od leta 2024 v okviru nacionalne odstopne klavzule za obrambo pod 3 % BDP. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi v letu 2026 primanjkljaj presegel referenčno vrednost 3 % BDP, tudi po upoštevanju povečanja odhodkov za obrambo od leta 2024. V poročilu je bilo ugotovljeno, da Bolgarija ob upoštevanju vseh ustreznih dejavnikov ne izpolnjuje merila glede primanjkljaja. Glede na navedeno in ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora, ustanovljenega v skladu s členom 126(4) PDEU, je Komisija predlagala začetek postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, tako da je Svetu priporočila, naj v skladu s členom 126(6) PDEU sprejme sklep o obstoju čezmernega primanjkljaja zaradi neizpolnjevanja merila glede primanjkljaja v letu 2026. Svet je 10. julija 2026 sprejel tak sklep za Bolgarijo ([17]), skupaj s priporočilom ([18]) v skladu s členom 126(7) PDEU za odpravo čezmernega primanjkljaja.

([15]) To odraža stanje na presečni datum pomladanske napovedi Komisije 2026 (4. maj 2026).

([16]) Poročilo Komisije, pripravljeno v skladu s členom 126(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (COM(2026) 302 final z dne 3. junija 2026).

([17]) Sklep Sveta (EU) 2026/1758 z dne 10. julija 2026 o obstoju čezmernega primanjkljaja v Bolgariji, (UL L, 2026/1758, 1.9.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2026/1758/oj).

([18]) Priporočilo Sveta za odpravo čezmernega primanjkljaja v Bolgariji, sprejeto 10. julija 2026. Vsi dokumenti, povezani s postopkom v zvezi s čezmernim primanjkljajem v Bolgariji, so na voljo na spletni strani: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/Bulgaria_en?prefLang=sl.

(18) Bolgarija se sooča z dvojim izzivom, kako ohraniti vzdržnost javnih financ ter hkrati izboljšati pravičnost in učinkovitost svojega davčnega sistema. Ena od ključnih značilnosti sistema je enotna 10-odstotna stopnja davka na dohodek brez dohodninske olajšave v povezavi z omejenimi prispevki za socialno varnost, zaradi katerih je porazdelitev davčnega bremena regresivna, tako da je pri osebah z visokimi dohodki davčni primež nekoliko nižji kot pri osebah z nizkimi dohodki. V zadnjih letih se javnofinančni odhodki povečujejo, zlasti na področju pokojnin in plač v javnem sektorju. Ta povečanja se pogosto financirajo s kratkoročnimi ali ad hoc ukrepi namesto s stabilnimi strukturnimi ukrepi. To je povzročilo zmanjšanje predvidljivosti fiskalne politike in povečanje fiskalnih tveganj, zlasti ker se pojavljajo nadaljnji strukturni pritiski na odhodke. V prihodnje se pričakuje, da bodo imela demografska gibanja ključno vlogo. Zaradi staranja prebivalstva se bo trajno povečeval pritisk na socialne odhodke, zlasti na pokojnine in zdravstveno varstvo, pri katerih obstajajo izzivi glede zadostnosti. Hkrati bodo dodatni odhodki, povezani s krepitvijo nacionalnih in kolektivnih obrambnih zmogljivosti, verjetno dodatno obremenili javne finance. Brez prilagoditev politik bo zaradi teh dejavnikov težje ohranjati fiskalno disciplino. Bolgarija se sooča tudi s trajnimi strukturnimi izzivi na strani prihodkov. Davčni prihodki kot delež BDP ostajajo precej pod povprečjem EU, kar omejuje sposobnost države za financiranje javnih storitev in naložb. Pobiranje prihodkov dodatno slabi visoka raven zaostalih plačil davkov. Poleg tega ima Bolgarija eno največjih ocenjenih sivih ekonomij v Evropski uniji, kar spodkopava izpolnjevanje davčnih obveznosti in omejuje njeno prihodkovno zmogljivost.

(19) Sistematično, smiselno in pravočasno vključevanje lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev, civilne družbe in drugih ustreznih deležnikov je še vedno bistvenega pomena, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za uspešno izvajanje instrumentov Unije za financiranje, pa tudi v okviru evropskega semestra.

(20) Pri izvajanju programov kohezijske politike, ki vključujejo podporo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), Sklada za pravični prehod (SPP), Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) in Kohezijskega sklada, Bolgarija dobro napreduje, zlasti pri izbiri projektov. Pomembno je okrepiti prizadevanja za zagotovitev hitrega izvajanja izbranih projektov, hkrati pa čim bolj povečati njihov učinek na terenu. Hkrati mora Bolgarija pospešiti izvajanje Sklada za pravični prehod (SPP), saj morajo biti sredstva izplačana do konca leta 2026. Bistveno je zagotoviti, da se nove naložbe, ki jih je Bolgarija opredelila pri vmesnem pregledu skladov kohezijske politike, zlasti tiste, ki so povezane s petimi prednostnimi nalogami, opredeljenimi v uredbi o vmesnem pregledu ([19]), izvedejo hitro in učinkovito.

(21) Vzhodne obmejne regije Bolgarije se soočajo z dodatnimi izzivi, ki ovirajo njihove možnosti za gospodarski in socialni razvoj, saj se obstoječi strukturni izzivi zaostrujejo. Vpliv vojne agresije Rusije proti Ukrajini povečuje varnostne pritiske, ovira čezmejne gospodarske aktivnosti in zmanjšuje privlačnost za naložbe.

(22) Bolgarija se sooča z več izzivi, povezanimi z delovanjem in zmogljivostmi javne uprave in upravljanjem na podnacionalni ravni, digitalizacijo javnih storitev, pravosodnim in protikorupcijskim okvirom, javnim naročanjem in kakovostjo zakonodaje, ravnjo raziskav in inovacij, razogljičenjem energetskega sistema in industrije, energetsko revščino, prometom in povezljivostjo, odpornostjo proti podnebnim spremembam, pomanjkanjem delovne sile in spretnosti, socialno vključenostjo in zdravstvenim varstvom.

([19]) Uredba (EU) 2025/1914 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2025 o spremembi uredb (EU) 2021/1058 in (EU) 2021/1056 glede posebnih ukrepov za obravnavanje strateških izzivov v okviru vmesnega pregleda (UL L, 2025/1914, 19.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1914/oj).

(23) Javna uprava se še naprej sooča z omejitvami zmogljivosti, zlasti na podnacionalni ravni, zato se zdijo za izpolnitev pričakovanj državljanov in podjetij potrebna nadaljnja prizadevanja. Bolgarija ima najmanjši delež javnih uslužbencev, ki sodelujejo v izobraževanju odraslih, kar ovira razvoj spretnosti na nacionalni in podnacionalni ravni. Poleg tega se občine srečujejo s trdovratnimi težavami pri privabljanju in ohranjanju usposobljenih strokovnjakov za izvajanje pobud in projektov, ki jih financira EU, kar pomeni izzive pri upravljanju sredstev EU. Razdrobljenost procesov upravljanja in načrtovanja na podnacionalni ravni pomeni dodatne omejitve za učinkovito upravljanje projektov, ki jih financira EU, ter za usklajevanje prednostnih nalog v okviru širše teritorialne strategije. Na voljo je več digitalnih javnih storitev, ki jih podjetja in državljani redno uporabljajo, vendar možnosti, ki jih ponuja digitalna infrastruktura javne uprave, zaradi velike upravne zapletenosti in slabe uporabniške izkušnje niso v celoti izkoriščene. Za odpravo teh pomanjkljivosti so med ključnimi preostalimi prednostnimi nalogami zagotovitev interoperabilnosti med ravnmi upravljanja, poenostavitev in digitalizacija notranjih delovnih tokov ter razširitev zagotavljanja celovitih spletnih javnih storitev. Potekajo prizadevanja za poenostavitev predpisov, izboljšanje regulativnih orodij in zmanjšanje upravnega bremena, vendar njihov učinek še ni prinesel konkretnih rezultatov. Regulativne in upravne ovire za enotni trg vplivajo na blagovno menjavo znotraj Evropskega gospodarskega prostora (vključno s čezmejnimi logističnimi verigami) ter na zagotavljanje poklicnih storitev in ustanavljanje podjetij.

(24) Krepitev pregona korupcije ostaja ključna za ohranjanje stabilnega in predvidljivega gospodarskega okolja, ki temelji na vladavini prava. Bolgarija še ne dosega dobrih rezultatov pri preiskovanju in pregonu korupcije, zlasti v primerih korupcije na visoki ravni. Pravni okvir, ki ureja protikorupcijsko komisijo in je bil uveden leta 2023, ni zagotavljal politične neodvisnosti tega organa, leta 2026 pa je bil razveljavljen, še preden je bilo mogoče imenovati novo vodstvo protikorupcijske komisije. Bolgarija je v zvezi z revidiranim protikorupcijskim okvirom v določeni meri ukrepala s sprejetjem novega zakona o boju proti korupciji med osebami, ki opravljajo javno funkcijo. Poleg tega sta neodvisnost in učinkovito delovanje vrhovnega sodnega sveta kot samoupravnega organa sodstva bistvena za pravilno delovanje sodišč in državnega tožilstva, zlasti v primerih korupcije na visoki ravni. Vrhovni sodni svet kljub poteklemu mandatu deluje že od leta 2022, kar negativno vpliva na njegovo legitimnost in mu preprečuje, da bi opravljal nekatere naloge, kot je imenovanje novega generalnega državnega tožilca. Glede na vodilno vlogo državnega tožilstva pri izvajanju kazenskih preiskav bi se lahko z odpravo pomanjkljivosti, povezanih z delovanjem vrhovnega sodnega sveta, dodatno podprla prizadevanja za boj proti korupciji v državi.

(25) Strukturne slabosti pri upravljanju in izvajanju na področju javnega naročanja še naprej omejujejo konkurenčnost. Vse večji deleži neposredno oddanih sklopov in postopkov z enim samim ponudnikom ter veliko število neuspešnih ali preklicanih pogodb odvračajo podjetja od sodelovanja ter slabijo njihovo zaupanje in zaznavanje pravičnosti. Čeprav so bile v okviru načrta za okrevanje in odpornost izvedene nekatere postopkovne izboljšave, so za obravnavanje strukturnih izzivov potrebni nadaljnji pregled strukture upravljanja, okrepitev zaščitnih ukrepov in sodelovanja med organi za javno naročanje ter večje zmogljivosti in strokovno znanje ustreznih agencij. Bolgarija je sprejela nekaj ukrepov za podaljšanje mandatov nekaterih regulativnih organov, vendar se pomisleki glede njihove neodvisnosti še vedno niso obravnavali. Omejena sredstva in neprimeren politični vpliv ovirajo kakovost njihovega regulativnega dela. Zaščitni ukrepi za neodvisnost regulativnih organov od udeležencev na trgu ostajajo nezadostni, zlasti v sektorjih, kot je energetika, kjer imajo podjetja v državni lasti pomemben vpliv. Kar zadeva pravosodje, še vedno obstajajo pomisleki glede delovanja inšpektorata pri vrhovnem sodnem svetu in tveganja političnega vpliva, saj je njegov mandat potekel leta 2020 in ni bil podaljšan.

(26) Bolgarski sistem raziskav in inovacij se še naprej sooča z znatnimi izzivi, saj so nizke javne in zasebne naložbe v raziskave in razvoj precej pod povprečjem EU, razdrobljena institucionalna struktura pa omejuje učinkovitost, kot je navedeno v poročilu instrumenta za podporo politikam. Kljub napredku v okviru upravljanja, tudi zaradi sprejetja zakona o raziskavah in inovacijah ter ustanovitve sveta za inovacije in raziskave, je še vedno potrebno dosledno in jasno izvajanje. Poleg tega institucionalni mandati raziskovalnih organizacij in visokošolskih ustanov ostajajo nejasni, raziskovalne dejavnosti pa so prekomerno skoncentrirane v regiji glavnega mesta, kar še povečuje regionalne razlike. Komercializacijo rezultatov raziskav kljub določenim izboljšavam ovirajo šibke povezave med akademskimi krogi in podjetji ter manj razvit ekosistem za prenos tehnologije. Čeprav skladi kohezijske politike podpirajo novo vozlišče za prenos tehnologije in se digitalna preobrazba MSP postopno izboljšuje, so za povečanje učinka inovacij potrebni večje javne in zasebne naložbe v raziskave in razvoj ter jasnejši institucionalni mandati in okrepljeni mehanizmi komercializacije.

(27) Veleprodajne cene električne energije v Bolgariji ostajajo med najvišjimi v EU. Čeprav je bil pri zmanjševanju odvisnosti od fosilnih goriv pri proizvodnji električne energije zaradi postopnega opuščanja pogodb o nakupu električne energije in obveznosti javne službe, ki neposredno podpirajo elektrarne na premog, dosežen določen napredek, je elektroenergetski sistem v Bolgariji pri zadovoljevanju povpraševanja še vedno odvisen od teh elektrarn. V Bolgariji kljub obstoječemu potencialu obsežnemu uvajanju zmogljivosti za proizvodnjo sončne energije ni sledilo enakovredno uvajanje zmogljivosti za izkoriščanje kopenske in odobalne vetrne energije. Pričakovano uvajanje velikih zmogljivosti baterijskega shranjevanja energije lahko, če bo združeno s krepitvijo distribucijskih omrežij, ki jih je treba posodobiti in jim zagotoviti dodatne zmogljivosti, omogoči prožnejšo in razogljičeno oskrbo z električno energijo. Če bi se izboljšala prožnost povpraševanja, bi bile maloprodajne cene za gospodinjstva bolj odzivne na signale veleprodajnih cen in bi se nadalje razvijalo pametno merjenje. Prožna ponudba in povpraševanje sta potrebna za zmanjšanje odvisnosti od fosilnih goriv in razogljičenje elektroenergetskega sistema, kar bi z dodatno proizvodnjo električne energije iz obnovljivih in nizkoogljičnih virov ter izboljšanimi omrežji privedlo do dostopnejših cen električne energije. Družbo Bulgarian Energy Holding, ki vključuje bolgarska državna podjetja s področja nizkoogljične proizvodnje električne energije (jedrska energija in hidroenergija); sredstva, povezana s fosilnimi gorivi (elektrarne na premog in premogovništvo ter sredstva, povezana z zemeljskim plinom), in regulirana sredstva – operaterje prenosnih sistemov (OPS), je treba reformirati, da bi se izboljšala njena preglednost in odpravili pomisleki glede navzkrižnega subvencioniranja sredstev, povezanih s premogom. Ta reforma bi reguliranim sredstvom – zlasti OPS za električno energijo – omogočila, da se osredotočijo na svojo osnovno dejavnost, ter podprla odmik od premogovnih dejavnosti ter posledično zmanjšala odvisnost od fosilnih goriv.

(28) Sistemi daljinskega ogrevanja v Bolgariji so še naprej odvisni od zemeljskega plina in drugih goriv, pri katerih nastajajo emisije toplogrednih plinov. Čeprav je bil pri postopnem opuščanju subvencij za fosilna goriva za proizvodnjo električne energije dosežen napredek, subvencije, namenjene daljinskemu ogrevanju, za katere postopno opuščanje ni predvideno pred letom 2030, še vedno niso bile obravnavane. Za subvencije za fosilna goriva, ki ne rešujejo energetske revščine ali odpravljajo resničnih pomislekov glede energetske varnosti, ovirajo elektrifikacijo in niso ključne za konkurenčnost industrije, bi se lahko štelo, da je njihovo postopno opuščanje prednostna naloga. Zagotovljene odkupne cene za elektrarne toplarne, ki oskrbujejo omrežja daljinskega ogrevanja, podaljšujejo gospodarsko upravičenost proizvodnje toplote iz fosilnih goriv in zavirajo posodobitev proizvodnih in omrežnih sredstev, da bi ta izpolnjevala standarde visoke učinkovitosti. Z reformo teh tarif bi se sprostil fiskalni manevrski prostor, ki bi ga bilo mogoče preusmeriti v razogljičenje daljinskega ogrevanja in ciljno usmerjeno podporo energetsko revnim gospodinjstvom.

(29) Energetska revščina v Bolgariji ostaja strukturni izziv zaradi pomanjkanja podpornih mehanizmov, osredotočenih na najbolj pomoči potrebne, zaradi česar delež oseb, ki ne morejo ustrezno ogrevati svojih domov, ostaja precej nad povprečjem EU. Čeprav je podpora trenutno osredotočena na splošne ukrepe, kot so splošno nizke regulirane maloprodajne cene električne energije in zagotovljene odkupne cene za naprave za elektrarne toplarne, ki oskrbujejo omrežja daljinskega ogrevanja, je ciljno usmerjena pomoč še vedno nezadostna. Zaradi te neučinkovite uporabe fiskalnih virov so najbolj ranljiva gospodinjstva še vedno izpostavljena, kar kaže na potrebo po obravnavanju energetske revščine z oblikovanjem ustreznih, ciljno usmerjenih ukrepov politike.

(30) Kljub omejenemu napredku pri izboljševanju energetske učinkovitosti v industriji ostaja nadaljnje zmanjševanje porabe energije pri industrijskih uporabnikih ključno, saj energetska intenzivnost bolgarskega predelovalnega sektorja ostaja med štirimi najvišjimi v Uniji. Poleg tega precejšen delež industrijskih emisij toplogrednih plinov (45 % v primerjavi s povprečjem EU, ki znaša 35 %) izvira iz procesov, ki niso povezani z energijo, kar poudarja potrebo po celovitih ukrepih za razogljičenje, ki presegajo zgolj energetsko učinkovitost. Pospešitev razogljičenja industrije, zlasti v predelovalnih sektorjih z visokimi emisijami, bi prispevala k večji konkurenčnosti, hkrati pa bi zmanjšala odvisnost od virov in energije z visoko intenzivnostjo emisij toplogrednih plinov.

(31) Promet je bil tudi leta 2023 eden izmed sektorjev z največjimi emisijami toplogrednih plinov v Bolgariji, medtem ko je delež električnih vozil leta 2024 z 0,56 % ostal precej pod povprečjem EU. Vzpostavljanje polnilne infrastrukture poteka počasi, saj je bilo vzpostavljenih manj kot 15 % polnilne infrastrukture, predvidene za leto 2030. Pomanjkanje infrastrukture javnega prevoza povzroča izzive v zvezi s povezljivostjo, zlasti v severni regiji. Potrebni so dodatni ukrepi za pospešitev infrastrukturnih naložb v javni prevoz, posodobitev železniške infrastrukture, vključno z elektrifikacijo evropskega sistema za upravljanje železniškega prometa, ter razširitev polnilne infrastrukture za električna vozila, ob hkratnem učinkovitem izvajanju ukrepov za varnost v cestnem prometu ter izboljšanju povezljivosti severne regije in prek meja z dokončanjem omrežja TEN-T.

(32) Bolgarija ostaja ranljiva za naraščajoča podnebna tveganja (zlasti poplave, suše in upadanje vodostajev), ki pomenijo izzive za gospodarsko in družbeno odpornost države. Podnebne spremembe izpostavljajo veliko ranljivost prometne infrastrukture. Kakovost vodne infrastrukture je še naprej nizka, izgube so zelo visoke, stopnja skladnosti, kar zadeva čiščenje odpadnih voda, pa je precej nizka glede na zahteve EU, kar kaže na trajne pomanjkljivosti pri upravljanju voda in ravnanju z odpadki. Nacionalni okvir za prilagajanje zagotavlja podlago za ukrepanje, vendar njegovo izvajanje zaradi razdrobljenega podnebnega upravljanja in širših institucionalnih pomanjkljivosti, vključno z neobstojem obveznih ocen podnebnih tveganj, ostaja neenakomerno. Nadaljnji ukrepi, vključno z nekaterimi, podprtimi v okviru kohezijske politike, so namenjeni izboljšanju vodne infrastrukture in infrastrukture za ravnanje z odpadki ter krepitvi odpornosti proti podnebnim spremembam. Vendar naložbe ostajajo pod povprečjem EU, medtem ko sta uporaba na naravi temelječih rešitev in zavarovalno kritje za podnebna tveganja še vedno omejena, kar omejuje trajnostno rabo virov in splošno odpornost, tudi odpornost morskih ekosistemov.

(33) Glede na ključno vlogo človeškega kapitala pri krepitvi konkurenčnosti in strateške avtonomije Unije je Svet leta 2026 priporočil, naj države članice ukrepajo, da bi nujno rešile strukturne izzive, povezane s človeškim kapitalom, na področju spretnosti, izobraževanja in usposabljanja, ki ovirajo konkurenčnost. Specifična priporočila za Bolgarijo za leto 2026 lahko prispevajo k izvajanju priporočila Sveta o človeškem kapitalu v Uniji.

(34) Slabi rezultati Bolgarije pri temeljnih spretnostih razkrivajo strukturne izzive, ki omejujejo razvoj človeškega kapitala in konkurenčnost. Približno polovica 15-letnikov v Bolgariji ne dosega minimalne ravni temeljnih spretnosti, kar je približno dvakrat več od povprečja EU. Slabi rezultati so povezani z izzivi na področju šolskih učnih načrtov in kakovosti poučevanja. Uporaba pristopov, ki temeljijo na kompetencah in so osredotočeni na učence, je nezadostna, pri čemer je premalo poudarka na razvoju temeljnih spretnosti in kompetencah na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM). Udeležba v vzgoji in varstvu predšolskih otrok ostaja nizka in neenakomerna po regijah, kar omejuje zgodnje učenje in prispeva k neenakosti. Pri tem so še posebej prizadete prikrajšane skupine, vključno z romskimi otroki. Bolgarsko visoko šolstvo se kljub nedavnim prizadevanjem še naprej sooča z velikimi izzivi pri razvijanju visoko usposobljenih kadrov, zlasti na področju STEM, kar vpliva na produktivnost in inovativnost. Kakovost poučevanja kljub nedavnim prizadevanjem še naprej trpi zaradi pomanjkanja učiteljev, zlasti na področju STEM, nezadostnih in neciljno usmerjenih možnosti za strokovni razvoj ter šibke povezave med delovno uspešnostjo in plačilom.

(35) Razmere na bolgarskem trgu dela so leta 2025 ostale zaostrene, stopnja zaposlenosti pa se je povečala na 77 %, kar je nekoliko nad povprečjem EU. Hkrati se je skupna zaposlenost tretje leto zapored zmanjšala, v skladu s širšimi demografskimi trendi, medtem ko je brezposelnost ostala na zgodovinsko nizki ravni 3,5 %. Pomanjkanje delovne sile se je nadaljevalo kljub nekaterim znakom šibkejšega povpraševanja, delodajalci pa so še vedno poročali o potrebi po več kot 230 000 dodatnih delavcih. Še vedno obstajajo precejšnje regionalne razlike, pri čemer razlike v zaposlenosti med regijami z najboljšimi in najslabšimi rezultati presegajo 10 odstotnih točk. Delež mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo (NEET), je v primerjavi s povprečjem EU ostal visok, zlasti med mladimi invalidi in Romi. Rezultati na trgu dela so ostali neenakomerni tudi za ranljive skupine: vrzel stopnje delovne aktivnosti invalidov je bila še vedno velika, stopnja zaposlenosti Romov pa je kljub opaznemu napredku v zadnjih letih še naprej zaostajala za nacionalnim povprečjem, medtem ko je NEET med mladimi Romi ostal zelo velik, in sicer 46 %.

(36) Pomanjkanje spretnosti še naprej ovira konkurenčnost. Čeprav se je leta 2025 delež oseb z vsaj osnovnimi digitalnimi spretnostmi povečal, je ostal precej pod povprečjem EU, kar omejuje delovanje trga dela in dostop do spletnih storitev ter povečuje tveganje poglabljanja socialnih in regionalnih razlik. Delež strokovnjakov za IKT je nekoliko nižji od povprečja EU, uporaba umetne inteligence v podjetjih pa je bila še vedno skromna. Kljub nadaljnjemu uvajanju reform poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter razmeroma visoki udeležbi v višjem sekundarnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju vztrajno neskladje med ponudbo spretnosti in povpraševanjem po njih še naprej negativno vpliva na rezultate, saj stopnja zaposlenosti diplomantov poklicnega izobraževanja in usposabljanja ostaja pod povprečjem EU in ni dovolj usklajena s potrebami trga dela. Kar zadeva stopnjo udeležbe odraslih v izobraževanju, tudi med zaposlenimi odraslimi, Bolgarija še vedno močno zaostaja za povprečjem EU. Obravnavanje teh izzivov bi prispevalo tudi k izboljšanju kakovosti delovnih mest.

(37) Bolgarija se še naprej sooča s strukturnimi izzivi v zvezi z zmanjševanjem revščine, neenakostjo in socialno zaščito. Sistem socialne zaščite se je okrepil z reformo sistema minimalnega dohodka, ki jo je dopolnila rast plač, kar je prispevalo k višjim dohodkom gospodinjstev in povečanju osnove za financiranje socialnega zavarovanja. Dolgoročni vpliv reforme na ustreznost in pokritost je treba še oceniti. Delež oseb, ki jim grozi revščina, se je zmanjšal, vendar ostaja velik, zlasti pri ranljivih skupinah, kar kaže na omejen učinek socialnih transferjev pri zmanjševanju revščine. Stopnja revščine zaposlenih se je zmanjšala, vendar ostaja najvišja v EU. Stopnja tveganja revščine ali socialne izključenosti je bila pri Romih in invalidih še posebej visoka, in sicer 78,3- oziroma 43,8-odstotna, pri otrocih pa ostaja precej nad povprečjem EU. Dostopnost, cenovna dostopnost in kakovost socialnih storitev se izboljšujejo zaradi ciljno usmerjenih reform, povezanih s kakovostjo in evidentiranjem socialnih storitev, kar kaže na napredek pri prehodu z institucionalne na skupnostno oskrbo in oskrbo na domu. Vendar potrebe po socialnih storitvah, zlasti po dolgotrajni oskrbi, ostajajo velike, izzivi pa so še vedno prisotni. Hitro staranje prebivalstva dodatno prispeva k večjemu povpraševanju po oskrbi starejših in pomanjkanju osebja ([20]).

(38) Bolgarija se še naprej srečuje z velikimi ovirami pri dostopu do zdravstvenega varstva, kar negativno vpliva na pričakovano življenjsko dobo ter stopnje preprečljive umrljivosti ob zdravstveni oskrbi. Zdravstveni sistem ostaja močno osredotočen na bolnišnično obravnavo, pri čemer je delež odhodkov za ambulantno oskrbo, primarno zdravstveno varstvo in preprečevanje bolezni zelo majhen kljub velikemu številu bolniških postelj, visokim stopnjam odpustov iz bolnišnic ter razmeroma nizki stopnji zasedenosti in kratkemu povprečnemu trajanju hospitalizacije. Plačilni model spodbuja standardizirano bolnišnično zdravljenje namesto oskrbe, prilagojene individualnim potrebam. Hkrati je dostop dodatno omejen zaradi pomanjkanja in neenakomerne porazdelitve zdravstvenih delavcev, zlasti medicinskih sester, zaradi starajoče se delovne sile. Visoki izdatki za zdravstvo prav tako ostajajo pomembna ovira pri dostopu, pri čemer Bolgarija beleži največji delež takih izdatkov v skupnih izdatkih za zdravstveno varstvo v EU, hkrati pa tudi velik delež zasebne porabe za ambulantno oskrbo. Dostop do zdravstvenega varstva je dodatno oviran zaradi počasne in neenakomerne uporabe storitev e-zdravja med pacienti in zdravstvenimi delavci.

([20]) SWD(2026) 122 – Druga faza analize socialne konvergence po državah v skladu z okvirom za socialno konvergenco, 2026.

(39) Zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev držav članic euroobmočja in njihovega skupnega prispevka k delovanju ekonomske in monetarne unije je Svet leta 2026 priporočil, naj države članice euroobmočja ukrepajo, tudi v okviru svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi izvedle priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja za leto 2026. Kar zadeva Bolgarijo, priporočilo 1 prispeva k izvajanju prvega, drugega in tretjega priporočila o euroobmočju, priporočilo 2 prispeva k izvajanju četrtega priporočila o euroobmočju, priporočilo 3 prispeva k izvajanju sedmega in devetega priporočila o euroobmočju, priporočilo 4 prispeva k izvajanju sedmega priporočila o euroobmočju, priporočilo 5 pa prispeva k izvajanju petega priporočila o euroobmočju.

PRIPOROČA, da Bolgarija v letih 2026 in 2027 ukrepa tako, da:

1. upošteva najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, ki jih je Svet priporočil 10. julija 2026 za odpravo čezmernega primanjkljaja, hkrati pa izkoristi prožnost v skladu z nacionalno odstopno klavzulo, ki jo je aktiviral Svet; okrepi skupne odhodke za obrambo in varnostne odhodke ter pripravljenost, hkrati pa zagotovi vzdržnost dolga in učinkovito porabo ter postopno prilagodi proračun, da se ohranijo strukturno višji odhodki za obrambo; zagotovi, da so ukrepi, sprejeti za ublažitev učinka zvišanja cen energije, začasni, namenjeni zaščiti ranljivih gospodinjstev ali zadostitvi potreb energetsko intenzivnih podjetij, da ohranijo spodbude za prihranke energije in da so njihovi fiskalni stroški v skladu z zavezami iz fiskalnega okvira EU; sprejme ukrepe za odpravo sive ekonomije, tudi z zmanjšanjem spodbud za nezadostno prijavljanje dohodkov in njihovo neprijavljanje, ter za večjo pravičnost davčnega sistema in njegovo sposobnost za ustvarjanje prihodkov; okrepi pobiranje davkov, tudi z izboljšanjem izterjave zaostalih zneskov, spodbujanjem izpolnjevanja davčnih obveznosti in razširitvijo prihodkovne osnove;

2. zagotovi kontinuiteto reform in naložb, ki se izvajajo v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost; okrepi prizadevanja za izvajanje programov kohezijske politike, po potrebi na podlagi prerazporeditve strateškim prednostnim nalogam in prožnosti, dogovorjenih med vmesnim pregledom okvira kohezijske politike; obravnava edinstvene socialno-ekonomske in varnostne izzive ter izzive na področju civilne pripravljenosti, ki vplivajo na regije na zunanji vzhodni meji EU, vključno s potrebo po naložbah v infrastrukturo za dvojno rabo.

3. izboljša delovanje javne uprave, zlasti na podnacionalni ravni, s poenostavitvijo predpisov in izboljšanjem regulativnih orodij; poenostavijo in digitalizacijo delovnih tokov in storitev ter povečanjem interoperabilnost med ravnmi upravljanja ter nadaljnjim razvijanjem spretnosti javnih uslužbencev; izboljša učinkovitost protikorupcijskih ukrepov, zlasti v primerih korupcije na visoki ravni, tudi z okrepitvijo neodvisnosti in učinkovitega delovanja vrhovnega sodnega sveta; izboljša kakovost in učinkovitost postopkov javnega naročanja ter okrepi neodvisnost in delovanje regulativnih organov; poveča učinek in učinkovitost javnih naložb v raziskave in razvoj;

4. nadalje razogljiči elektroenergetski sistem in zmanjša odvisnost od proizvodnje električne energije iz fosilnih goriv, tudi s spodbujanjem uvajanja proizvodnje vetrne energije, omogočanjem večje prožnosti ponudbe in povpraševanja, nadgradnjo infrastrukture elektroenergetskega omrežja na ravni distribucije ter reformo korporativnega upravljanja državnih podjetij v energetskem sektorju, da se izboljša preglednost; spodbuja posodobitev sistemov daljinskega ogrevanja s postopno odpravo subvencij za fosilna goriva; obravnava energetsko revščino s ciljno usmerjenimi ukrepi; spodbuja razogljičenje industrije; spodbuja uvajanje čistega mestnega javnega in železniškega prometa, med drugim s pospešitvijo naložb v razvoj potrebne infrastrukture in povezljivosti v severni regiji; izboljša podnebno in vodno odpornost ter ravnanje z odpadki;

5. okrepi učenje na podlagi kompetenc; nadalje izboljša kakovost poučevanja z na potrebah temelječim usposabljanjem učiteljev; izboljša kakovost izobraževanja in usposabljanja, njuno ustreznost za potrebe trga dela ter njuno vključevalnost; poveča zaposlenost premalo zastopanih skupin; okrepi pridobivanje spretnosti, vključno z učenjem odraslih, za povečanje konkurenčnosti; obravnava socialno vključenost z izboljšanjem dostopa do bolj integriranih služb za zaposlovanje in socialnih služb ter do dolgotrajne oskrbe v skupnosti ter z učinkovitejšo minimalno dohodkovno podporo; okrepi učinkovitost in dostopnost zdravstvenega sistema, tudi s prerazporeditvijo virov z bolnišnične na ambulantno oskrbo, zmanjšanjem izdatkov za zdravstvo ter odpravo pomanjkanja in neenakomerne porazdelitve zdravstvenih delavcev v državi.

V Bruslju, 10. julija 2026

*Za Svet*

*predsednik*

S. HARRIS